No 7 PARYŻ dnia 5 Kwietnia — 1924 — Paris 5 Avril. Rok I.

SOKÓŁ POLSKI

MENS SANA — IN CORPORE SANO

Organe Officiel de l'Union des Sociétés Polonaises de Gymnastique en France
Hebdomadaire consacré aux intérêts des Sokols, ainsi qu'aux questions sociales [illegible]ionales.

Organ Oficjalny Dzielnicy Sokolstwa Polskiego we Francji
Tygodnik, poświęcony interesom Sokolstwa oraz sprawom społecznym i narodowo-oświatowym.

Prenumerata :

Rocznie	24 fr.
Półrocznie	12.50
Kwartalnie	6.50
Zagranicą rocznie	30 fr.
— półrocznie	16 fr.

Adres Redakcji i Administracji :
«SOKÓŁ POLSKI», 7, rue Corneille - Paris (6e)
POCZTOWE KONTO CZEKOWE No 648.83

Wychodzi : w każdą sobotę
—
PARAISSANT TOUS LES SAMEDIS
Cena pojedynczego numeru 50 c.

SZARY UBIÓR... SZARA DOLA,
PRACA CICHA, LECZ WYTRWAŁA,
ABY WROGA POKONAŁA,
TO IDEA JEST SOKOLA.

ORGANIZUJMY MŁODZIEŻ

POD NASZYMI SZTANDARAMI

Organizacja nasza stara, bo od roku 1867, kiedy założono pierwsze sokole gniazdo we Lwowie, dzisiejszy « Sokół-Macierz », twierdzę polskości na kresach. Stamtąd szły zbawcze promienie na całą Polskę podczas naszej niewoli i umacniały słabszych na duchu i chwiejnych braci pod wszystkimi zaborami. Dziś, gdy Polska wolna, organizacja nasza powinna wyrość do maximum, powinna zjednoczyć wszystkie partje, połączyć w jedną wielką rodzinę narodową, Główną pobudką do tego dzieła powinna być u wszystkich naszych braci — Rodaków, miłość ojczyzny a tem samem i miłość i szacunek dla swoich współobywateli. Hasłem wszystkich powinno być « Co Polak — to Sokół ».

W dzisiejszych czasach bylibyśmy już napewno o dużo dalej postąpili pod względem organizacyjnym gdyby nie wojna światowa, która wyrwała z naszych szeregów tysiące dzielnych sokołów, rwących się do lotu i rozumiejących swoje zadania.

Poniesione rany goją się powoli i zabliźniają, a im energiczniej zabierzemy się do pracy, tem prędzej osiągniemy cel pożądany.

Musimy jednak, specjalnie tutaj na emigracji, zaczynać pracę od gruntu, od fundamentu, ażeby wzniesiony przez nas gmach niepodległości Ojczyzny nie runął jak domek z kart za lada podmuchem. A zatem ten fundament musi być z granitu. Ten fundament — to nasza młodzież sokola, na ktorej wybudujemy silną, karną i jednolitą masę sokolą, świadomą swojego zadania w przyszłości. Podstawową rzeczą istnienia danego narodu jest jego zdrowie. Upadek ducha w narodzie ma swoje źródło w wyczerpaniu sił fizycznych, a biada temu narodowi, który w obecnych czasach powojennych, widząc swoje braki i rany, nie potrafi lub nie chce się z nich gruntownie wyleczyć. Taki naród napewno znajdzie się znowu w niebezpieczeństwie, gdy zdradliwy sąsiad dojrzy jego słabą stronę i w nią uderzy.

Zacznijmy zatem od gruntu. Organizujmy w każdej miejscowości młodzież sokolą i wychowajmy ją na dzielnych, zdrowych i karnych synów swojej Ojczyzny, gotowych w razie potrzeby do wszystkich poświęceń dla dobra narodu.

Obowiązkiem każdego Sokoła powinno być sprowadzenie od swoich znajomych przynajmniej jednego chłopaka lub dziewczynki do zastępu młodzieży sokolej, a wtedy już będzie lepiej niż obecnie. Obecnie mamy młodzieży ćwiczącej bardzo mało w naszej dzielnicy, zaledwie około 150. Postarajmy się o to, ażeby liczba tejże w roku bieżącym powiekszyła się dziesięciokrotnie. Każde gniazdo powinno zorganizować u siebie zastęp młodzieży sokolej w najbliższej przyszłości, a wtedy będzie i większe zainteresowanie dla naszej sprawy w szerokich warstwach rodaków. Jeżeli chłopiec lub dziewczynka będą występowali na jakiej uroczystości, lub rocznicy, wtedy i rodzice zrozumieją, że powinni się zbliżyć do naszej organizacji i wejść do niej jako członkowie.

W ten sposób wychowamy jedną wielką wspólną rodzinę sokolą, która zawsze i wszędzie będzie naszą chlubą.

Sekcja ćwiczebna młodzieży powinna się składać z ćwiczeń wstępnych, gier, zabaw i ćwiczeń końcowych, jednem słowem, młodzież powinna używać dużo ruchu i przeważnie na świeżem powietrzu. Jeżeli się rozchodzi o gry i zabawy, to mamy do tego cały szereg podręczników, traktujących o o tem. Wybór jest duży. Głównem zadaniem prowadzącego ćwiczenia młodzieży to jest umieć ją zainteresować i ująć, a nie nudzić i odstręczać. Chłopczyk bowiem lub dziewczynka widząc, że w Sokole spędza przyjemnie i mile czas, będą opowiadali swoim współkolegom o tem i zczasem sprowadzą całą masę młodzieży, dotychczas obojętnej dla nas.

Jeżeli będziemy pracowali w tym kierunku sumiennie i wytrwale, to napewno doczekamy się owocnego rezultatu. Gimnastyka służy bowiem do podniesienia stanu zdrowia i odporności organizmu przeciw chorobom. Człowiek dobrze zbudowany i rozwinięty potrafi lekko sprostać trudnościom, jakie napotyka w życiu codziennem w ciężkiej walce o chleb powszedni

W roku bieżącym czeka nas ciężka praca w postaci Zlotów Okręgowych i Zlotu Dzielnicowego oraz Olimpjada w których już powinna brać udział nasza młodzież sokola, aby widziała te karne masy naszych druhów i zaprawiała się do wytrzymałości i sprawności. Niech również i francuski naród bratni, na którego ziemi mieszkamy, widzi, że praca nasza prowadzona rozumnie i od fundamentu, którego nam na szczęście nie brak. Polskich dzieci nie brakuje, trzeba je tylko zebrać razem i pokierować ich wychowaniem narodowem a wtedy napewno nie ulegną wynarodowieniu i będą zawsze i wszędzie uważały się za Polaków, synów trzydziesto miljonowego narodu, mającego świetną przeszłość historyczną za sobą. W pracy naszej możemy napewno liczyć na poparcie naszych rodaków, mających rodziny, jak również i i na nasze władze polskie i francuskie, przychylnie dla naszej pracy sokolej usposobione. A zatem do czynu :

Łączmy dłoń, wznieśmy skroń,
W zdrowym ciele zdrowy mie-
[szka duch,
Serca pieśń zrzuci pleśń
A ramiona wzmocni ciągła
[praca, ruch !

W. SŁAWIŃSKI

SPORT

W WOJSKU POLSKIEM

Okres tworzenia się armji polskiej, a następnie ciągłe utarczki i wojny, prowadzone na kilku frontach, nie sprzyjały rozwojowi sportu w wojsku, gdyż w tych krytycznych chwilach inne były cele.

Z chwilą ukończenia wojny z bolszewikami, nasze wyższe Dowództwo, pojmując doniosłość sportu dla rozwoju fizycznego żołnierza polskiego, zajęło się bardzo gorliwie tą sprawą. Zainteresowanie było duże, jak pomiędzy szeregowcami tak i oficerami w każdej jednostce pułkowej, gdzie samorzutnie powstawały kluby sportowe, do których należeli i oficerowie i żołnierze. Skoordynowane działanie w tym kierunku nastąpiło z chwilą, kiedy główne Dowództwo ujęło kierunek w swoje ręce, wyznaczając specjalnych referentów sportowych, obowiązkiem których było przedkładanie swemu dowództwu projektów organizacji jak poszczególnych sportów, tak i ogólnosportowego rozwoju armji. Niezależnie od tego, referenci ci zajmowali się ćwiczeniem żołnierzy w kierunku czysto sportowym, tworząc drużyny, które głównie początkowo trenowano w grze piłki nożnej. Następnie pomyślano i o innych sportach, jak : biegi, skoki, pływactwo, narciarstwo i t. p.

Główne Dowodztwo, traktując sprawę tę poważnie tworzy szkoły sportowe w Poznaniu i innych miastach, na wzór szkoły sportowej w Joinville-le-Pont ; we Francji, do których to szkół, w myśl rozkazu Głównego Dowództwa, każdy pułk jest obowiazany wysyłać na specjalne wyszkolenia oficera instruktora sportowego, który przebywa w szkole najmniej rok a nawet i dwa lata. Obecnie każdy żołnierz czy oficer jest na tak zwanej ewidencji sportowej, t. j. zdolność sportowa każdego osobnika jest notowana na arkuszu ewidencyjnym sportowym. Niezależnie od kierownictwa specjalnie sportowego lekarz pułkowy i jego pomocnicy lekarze baonowi lub baterji badają każdego osobnika, notując stan fizyczny i dzieląc ludzi na trzy kategorje : bardzo silnych, silnych i średniej siły. Referenci sportowi i instruktorzy, posługując się tymi arkuszami ewidencyjnymi, sprawdzają na polu ćwiczeń spostrzeżenia lekarskie, i, wobec stałego polepszania się kwalifikacji osób słabszych kategorji, dzięki racjonalnemu ćwiczeniu, przenoszą ich do odpowiedniej kategorji. Taka współpraca lekarza i kierownika sportowego wykazywała użyteczność sportu racjonalnie stosowanego, t. j. wymagano od każdego osobnika tyle tylko wysiłku na ile był zdolny jego organizm. Owocność tej pracy dała się wkrótce zauważyć, gdyż drużyny pułkowe wykazywały bardzo wiele zdolności w zapasach z drużynami cywilnemi i w wielu bardzo wypadkach odnosiły świetne zwycięstwa.

Rozwój fizyczny naszego żołnierza zawdzięczamy wszystkim poszczególnym dowództwom, które w zrozumieniu doniosłości znaczenia sportu dla naszej młodej armji nie szczędzą wysiłków, pamiętając, że « mens sana-in corpore sano ».

Dr. EDELMAN,

b. kapitan lekarz Wojsk Polskich.

WRAŻENIA

ZAWODY O PIERWSZEŃSTWO W DZIELNICY

Stwierdzam z wielkiem a prawdziwem zadowoleniem, że wśród naszego Sokolstwa wre życie.

Kierownicy rozumieją swą rolę i działają ; gromady druhów karnie, chętnie a systematycznie pracują, aby każda rozumna, szlachetna i ku ich dobru fizycznemu i moralnemu skierowana inicjatywa zmieniła się w czyn. Stwierdzam to na zasadzie osobistych wrażeń. Dzień 30 Marca w Niedzielę spędziłem w Dechy wśród druhów II Okręgu. Widziałem zawody w zapasach, stanęło do nich 30 druhów a wszyscy doskonale wyćwiczeni, pełni zapału, zdrowia i dobrego humoru.

Walki odbywały się o pierwszeństwo w Dzielnicy, ale Okręg, żeby więcej zachęcić druhów, nie szczędził grosza i wydał dwieście kilkadziesiąt franków na nagrody dla zwycięzców : jak stojący zegarek w marmurowej oprawie, metalowy przybór do pisania, alabastrowa urna, obrazy, etc. Przysłuchiwałem się rozmowom, które się toczyły wśród zgromadzonych ; więc mówiono o nowopowstałych gniazdach sokolich, o przygotowaniach do Olimpjady, gdzie druhowie chcą godnie reprezentować Polskę, o uroczystych obchodach dla upamiętnienia Konstytucji 3-go Maja. Śpiewacy przygotowują szereg pieśni narodowych, kółka dramatyczne pracują nad wystawieniem sztuk teatralnych...

Widzę, że Sokolstwo nasze coraz lepiej pojmuje swoje zadanie, coraz więcej przykłada sił i starań, aby krzepić ducha, aby wzmocnić ciało, aby z druhów urobić prawdziwych obywateli godnych synów ojczyzny, na których Polska mogłaby spoglądać z dumą i nadzieją.

Czołem Wam Druhowie, pracujcie dalej tak szczerze, pamiętajcie słowa naszego Prezydenta Wojciechowskiego : Rzeczpospolita czerpie swoją dostojność i moc z cnót i pracy Obywateli Swoich.

Szczegółowe sprawozdanie z zawodów podamy w następnym numerze.

WŁ. MILKUSZYC.

Druhu ! Czyś zaprenumerował « Sokoła Polskiego » ? Nie zwlekaj.

Z DZIELNICY WE FRANCJI

KOMUNIKAT

Zarządy Okręgowe winny nadesłać na ręce sekretarza Dzielnicy dokładny spis członków każdego gniazda, ilość gniazd, adresy wydziałów i kiedy dane gniazdo zostało założone.

Powyższe dotyczy okręgów I, III, IV, V, VII, oraz Wydz. I i III.

P. MULLER,
91, Cité de Villers,
Fleurs-en-Escrebieux.
par Douai (Nord).

POKWITOWANIE

Zgodnie z uchwałą przyjętą na zebraniu Delegatów w dn. 7 październ. 1923 r. w Lens w dalszem ciągu złożyły do dnia 2 marca 1924 na fundusz Kasy Dzielnicowej następujące gniazda :

Gniazdo	Thiers	26 fr.
—	Escaudain	51 —
—	Macon-Conde	15 —
—	Onnaing	12 —
—	Loos-en-Gohelle	20 —
—	Avion	20 —
—	Faincy	26 —
—	Bully	87 —
	Razem	257 fr.

Na sprzęty wpłaciło gniazdo Mazingarbe szyb 2 razem sto franków (100 fr.)

Za złożone pieniądze na Kasę Dzielnicową wszystkim gniazdom składamy serdeczne Sokole « Czołem ! »

JÓZEF SZYMANOWSKI,
Zast. Skarbnika.

GRZONA
Prezes Dzieln. VII

GNIAZDO « WAZIERS NOTRE-DAME »

Sprawozdanie z rocznego Walnego zebrania Gniazda Waziers Notre-Dame prés Douai

W dniu 13 stycznia odbyło się roczne walne zebranie, które zagaił druh Prezes powitaniem Sokolem « Czołem » i przeczytaniem porządku dziennego, zawierającego 10 punktów.

Po odczytaniu protokułu miesięcznego zebrania z dnia 2 grudnia 1923 r., który został przez członków zatwierdzony, odczytano roczne sprawozdanie. Przystąpiono do wyborów nowego Zarządu, do którego zostali powołani : Waligóra Józef, Prezes ; Zast. prezesa Buszewski Paweł, Sekretarz Poradka Jan, zast. sekretarza Jędrzejczak Stanisław, Skarbnik Poradka Stanisław zast. skarbnika Dymny Piotr, naczelnik Oddziału męskiego Walkowski Marcin, podnaczelnik Dymny Antoni. W oddziale żeńskim Naczelnik : Majorczak Franciszek, podnaczelnik Wachowicz Stanisław, Skarbnik druhna Stachowiakowa Helena, zast. Skarbnika druhna Lepińska Anna. Do Komisji Rewizyjnej obrano : Majerowicza Ignacego i Wojciechowskiego Jana. Radni : Stachowiak Marcin i Nowacki Ignacy.

Następnie po wyczerpującej dyskusji przystąpiono do wniosków i wolnych głosów. Pierwszą rocznicę Towarzystwo obchodzić będzie dnia 27 kwietnia b. r. w Dechy. Zebrania odbywają się co drugą niedzielę każdego miesiąca rano przed południem. Ćwiczenia Oddziału męskiego odbywają się co wtorek i piątek, oddziału żeńskiego zaś co niedzielę rano przed południem.

Wszelką korespondencję uprasza się nadsyłać na ręce Prezesa Waligóry Józefa, Waziers par Douai, Cite Notre-Dame, 311 (Nord).

PORADKA Jan.
Sekretarz.

Okręg VI

Sprawozdanie z posiedzenia Naczelników Okręgu VI-go w Denain.

Posiedzenie zagaił Naczelnik Okręgu VI-go, druh Jan Formanowski hasłem Sokolem « Czołem », następnie odczytał porządek obrad.

Na posiedzenie stawiły się następujące Gniazda.

Abscon 2 : Escaudain 2; Lourches 1; Denain 2 ; Bruay-Thiers 1 ; Vieux-Condé 1 ; Onnaing 1 ; Mącon-Condé 1 ; Thivencelles 2.

Gniazda Sesevalle i Fenain były nieobecne. Sprawozdanie z posiedzenia dzielnicowego odczytał podnacz. Okr. VI, druh Szlapka. Ustalono Zlot Okręgu VI-go na 25 Maja 1924 r.

W sprawie Zlotu Dzielnicowego i Olimpjady przemawiał druh Formanowski Jan, Naczeln. Okręgu VI-go.

Do grona techników Okręgu VI-go powołano druhów.

Jana Formanowskiego ; Fr. Szlapka ; Wojciecha Matuszewskiego ; Józefa Szlapka ; Leona Ratajczaka ; Franciszka Jankowiaka. Matuszewski Wojciech, Sekretarz Grona.

Ćwiczenia na Zlot Okręgu VI-go :

O godz. 7 zawody ; Pięciobój, Rzut kulą i kamieniem. Skok w wyż. Skok w dal. Trójskok. Bieg 100 mtr. Rzut dyskiem i oszczepem. Bieg rozsztawny.

Ćwiczenia Oddziału Żeńskiego.

Skok w dal. Bieg 60 mtr. Trójskok. I obraz ćwicz. wolnych (czworobój).

Ćwiczenia Oddziału Młodzieży męskiej. Skok w dal. Bieg 60 mtr. Trójskok. I. Obraz ćwicz. wolnych.

O godz. 11-ej Generalna proba.

Godz. 12-2 Przerwa.

Godz. 2-3 gra w piłkę nożną.

O godz. 3-ej otwarcie Zlotu.

Występy drużyn ze specjaln. ćwicz.

Ogłoszenie zwycięstw.

Następnie zabawa taneczna.

Po uchwaleniu powyższych punktów o godz. 1-ej zamknął posiedzenie druh Formanowski hasłem Sokolem « Czołem ».

Sekretarz Grona,
MATUSZEWSKI Wojciech.
Naczelnik Okręgu VI.
FORMANOWSKI Jan.

GNIAZDO « DOURGES » (Pas-de-Calais).

ZAWIADOMIENIE

Gniazdo Dourges urządza dnia 4-go Maja r. b. obchód Konstytucji 3-go Maja, obchód pierwszej rocznicy założenia Gniazda i uroczystość poświęcenia sztandaru, na które to uroczystości gniazdo zaprasza wszystkich życzących sobie brać udział.

Czołem !
Wojciech RATKOWSKI, prezes.
Stefan TYLOCH, sekretarz.

Okręg VII

GNIAZDO « MONTCHANIN LES MINES » (Saône-et-Loire).

Sprawozdanie z zebrania Tow. Gimn. Sokoł w Montchanin-les-Mines odbyte dn. 2 Marca 1924 r.

Zebranie zagaił druh Prezes Karczyński hasłem sokolem « Czołem », witając jednocześnie przybyłą Delegację Okręgową na której czele stoi prezes okr. VII druh Teodor Kasperski. Następnie druh Prezes Karczyński ogłosił porządek obrad, poczem były sekretarz przeczytał protokuł z ostatniego zebrania, który został przez druhów przyjęty. Dalej druh sekretarz Franciszek Jankowski zdał krótkie sprawozdanie z konferencji okręgu z dnia 24.II.1924 r. w Montceau-les-Mines, podając wszystkim druhom do wiadomości, że gniazdo zostało jednogłośnie przyjęte do okręgu i zaznaczył, że opodatkowanie dla dzielnicy i okręgu przypada jednorazowo na każdego druha 1 fr. i 10 % od składek miesięcznych i następnie Druch Prezes zawiadomił, że obchód Konstytucji 3-go Maja odbędzie się dn. 4-go Maja w Montchanin-les-Mines, a w połowie czerwca odbędzie się zlot okręgu na boisku w Blanzy. Delegatem na Zjazd Dzielnicowy w Lens został obrany Sekr. okr. druh Piotrowski. Prezes druh Karczyński udzielił następnie głosu druhowi prezesowi Okręgu VII Kasperskiemu, który, przedstawiając prace Sokoła, zaprosił nasze gniazdo na obchód Konstytucji 3-go Maja, mający się odbyć dnia 4 Maja. Ustalono również opłatę wpisowego 1 fr. 50 i miesięczną 1 fr. przystąpiono do zapisu członków, których przyjęto 40-tu.

Następnie przystąpiono do wyboru nowego Zarządu, i obrano przez tajne głosowanie : Prezes Kazimierz Sypniewski, Wice-Prezes Wojciech Karczyński, Sekretarz Franciszek Jankowski, Zast. Sekretarza Władysław Bielicki, Skarbnik Paweł Jankowski, Zast. Skarb. Franciszek Dykcyk, Naczelnik Leon Stawski. Rewizorowie Kasy : Wójtkowiak, Tryban i Fikus. Druh prezes okr. Kasperski w słowie pożegnalnem, zachęcając wszystkich do wspólnej pracy, a następnie zabrzmiał głos naczelnika Stawskiego « Wszędzie zbiórka » i wszyscy, jako jeden mąż, stanęli w rzędzie, zagrała nasza orkiestra « Marsza Sokołów », żegnając delegację Chórów sokolich Okręgu VII.

Zebranie zakończył druh prezes Sypniewski hasłem Sokolem « Czołem ».

Uwaga : Wszelką korespondencję dla gniazda należy adresować na ręce sekretarza : 11, rue du Bon-Enfant, Cite St-Laurent, a' *Dandenay* par Montchanin-les-Mines (Saône-et-Loire)

Franciszek JANKOWSKI,
sekretarz.

ĆWICZENIA GIMNASTYCZNE W SOKOLE PARYSKIM odbywają sie w poniedziałki i piątki od godz. 8 1/2 do 10 wiecz. na sali gjmnastycznej w gmachu szkolnym

42, Avenue Duquesne

KRONIKA

PRZYJAZD POSŁA

Pan Alfred Chłapowski poseł polski przy rządzie francuskim przybył do Paryża dn. 28 Marca b. r. powitany na dworcu Gare de l'Est przez licznie zgromadzoną Kolonję polską.

OD KOMITETU OBCHODU SŁOWACKIEGO

Staraniem Komitetu, wyłonionego przez szereg stowarzyszeń polskich w Paryżu, odbędzie się w niedzielę dn. 6 kwietnia uroczysty obchód 75 rocznicy śmierci J. Słowackiego, złożony z dwóch części : o 10-ej rano, na grobie Słowackiego przemówienia profesorów T. Grabowskiego i Z. L. Zaleskiego, deklamacje pp. M. Korkozowiczównej i Mlle Viala, śpiew chóru Sokoła ; o g 8 ej 15 wieczorem w Teatrze Malakoff (56 *bis*, Av. Malakoff), przedstawienie przez Kółko Dramatyczne Sokoła wyjątków z tragedji Słowackiego « Balladyna », poprzedzone przemówieniami prof. T. Grabowskiego i Ant. Potockiego.

Dochód z przedstawienia zostanie przeznaczony na wydanie « Wyboru Poezji » Słowackiego ; dochód ze sprzedaży « Wyboru Poezji » między innymi na fundusz budowy Domu Polskiego w Paryżu.

Komitet Obchodu.

W tych dniach wyjdzie z druku « Wybór Poezji » Juljusza Słowackiego w wyborze, układzie i z przedmową Stanisława Piotra Koczorowskiego.

Wybór ten, wydany staraniem Komitetu Obchodu 75-ej rocznicy śmierci poety, znajduje się na składzie w lokalu Komitetu : « Sokół », 7, rue Corneille, Paris VI ; cena egzemplarza 1 frank ; dla biorących ponad sto egzemplarzy oraz księgarni i redakcji pism — zniżka. Całkowity dochód przeznaczony jest na fundusz budowy Domu Polskiego w Paryżu.

Komitet prosi Instytucje, Stowarzyszenia i Redakcje o nabywanie i rozpowszechnianie tego « Wyboru Poez. » w większych ilościach egzemplarzy — ku chwale Słowackiego i ku pożytkowi Domu Polskiego w Paryżu.

KOMITET OBCHODU.

PIERWSZY WYKŁAD p. TADEUSZA GRABOWSKIEGO

Profesora Uniwersytetu Poznańskiego.

Sorbona, amfiteatr Richelieu. 16. III.24 roku, wchodzimy z pietyzmem w sercach, aby wysłuchać prelekcji o polskiej literaturze, polskiego profesora, którego Rząd Francuski umyślnie sprowadził z Polski, aby tu w Paryżu, w tem centrum, w tem Ville Lumière, świecącem nietylko elektrycznemi lampami, ale przyświecającem całemu światu nauką, sztuką, koncepcjami politycznemi i ekonomicznemi, którego nie mógł zwalczyć ani Niemiec armotą Kruppa, ani Anglik funtem szterlingiem, ni Amerykanin dolarem, żeby tu w Paryżu p. Grabowski opowiedział Francuzom, co to jest ta nasza polska literatura, jak się wytworzyła, jak rosła, jak kwitła, I usłyszeliśmy od naszego rodaka, który mówił głosem dźwięcznym, pewnym, wprawną francuszczyzną, jakie

Rodzące się potrzeby w miarę rozrostu wychodźtwa naszego, skupionego pod znakiem sokolim, dają nam taką obfitość materjału że przekraczają zakreślone pierwotnie ramy naszego pisma. Chcąc sprostać zadaniu i, wcielając w życie uchwałę Dzielnicy Sokolstwa we Francji, z dniem 1 kwietnia przeistaczamy nasze pismo w tygodnik, który ukazywać się będzie w każdą sobotę.

Rozwój pisma naszego — to rozwój myśli sokolej, to rozwój naszej sokolej gromady, to tężenie i sprawne działanie dojrzewającego organizmu Sokolstwa, świadomie dążącego po trudnej drodze bytowania na obczyźnie, do wytkniętego a szlachetnego celu.

Jesteśmy przeświadczeni, iż podaną tu wiadomość każdy Polak powita radośnie, a każdy Sokół z dumą patrzeć będzie na dzieło swoje, do budowy którego cegiełką swą się przyczynił.

REDAKCJA

były początki naszego piśmiennictwa, jak powstały nasze kroniki, jaki był wpływ na nas Chrześcijaństwa, a jaki kultury łacińskiej, jaką drogą szliśmy i jak doszliśmy do takiego rozwoju i do takiej literatury, której, — tu dodamy od siebie, — żaden naród pod słońcem nie powstydziłby się.

Ze skupieniem słuchała wykładu nieduża garstka rodaków i spora garść Francuzów. Huczne oklaski były podziękowaniem dla prelegenta. Jeszcze przed wykładem ,w zagajeniu, profesorowie paryskiego Uniwersytetu pp. Brunot i Bourgeois złożyli hołd naszemu uczonemu. I z tego hołdu i z tych oklasków i z tej prelekcji i z profesora byliśmy zadowoleni i dumni, a tak szczęśliwi, jakby te wszystkie zaszczyty spadły na nas osobiście.

Zdaje się, nie byliśmy w błędzie, bo spadły one na naszą Polskę, więc i na nas.

Składamy na tym miejscu naszą serdeczną wdzięczność p. Grabowskiemu za jego wykład i Rządowi Francuskiemu, że go nam tu sprowadził.

BAL ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW POLSKICH

Zorganizowany dn. 22 b. m. Bal Józefowski « Powitanie Wiosny » przez tutejszą Filję Związku Robotników Polskich wywarł niezawodnie jaknajlepsze wrażenie na tych wszystkich, którym brak tego rodzaju rozrywek tu w Paryżu. Wesoły nastrój, swojska muzyka i tańce, a przedewszystkiem otoczenie, złożone z ludzi pracy, przeważnie robotników, wniosły prawdziwą radość i zapomnienie, że jesteśmy na obcej ziemi. Tem większa podzięka należy się młodemu Zarządowi, który w ktrótkim, czasie bez wszelkich reklam, dał szereg atrakcji swojskich, mających dla strudzonego szarzyzną życia codziennego naszego robotnika, większą wartość, niż kosztowne, a obce mu zabawy na Montmartre lub dancingi. Troska o dobrobyt i los robotnika powinna pójść w parze z jego rozrywką, co zostało zrozumiane przez naszą Filję Paryską, która zapewne stale będzie urządzać tego rodzaju bale.

Druhowie!

Zwracamy Waszą uwagę, że w myśl uchwały Dzielnicy, pismo nasze wychodzi od 1 Kwietnia r. b. co tydzień, na skutek czego byliśmy zmuszeni podnieść przedpłatę do 24 fr. rocznie

Piosnka Sokola

Hej ! w kim się pali krew
I w piersi serce młode,
Kto kocha radość, śpiew,
I słońce i swobodę,
I szumy drzew —
Nim mu się młodość prześni,
Hej ! Do nas — śpiewać pieśni !
I ten kto czuje lot
Podniebnych w sobie skrzydeł,
A myśl, jak jasny grot
Chce puścić bez wędzideł —
Do nas ! na Zlot !
Pobujać orłem z nami,
Górnemi w dal szlakami !
I komu obcy lęk,
Komu się we snach roi
Zwycięskiej zbroi szczęk,
Kto twardy w sile swojej,
Jak dębu sęk —
Hej z nami ! — tam u granic
Kresowych bronić stanic.
A ty się pieśni nieś !
Przez lasy, kwietne łąki,
Przez naszą polską wieś,
Gdzie brzmią skowrończe dzwonki,
Daleko gdzieś —
Jak grom — jak hymn potęgi,
Hen ! aż w słoneczne kręgi.
A ty nam pieśni daj
Ulecieć ku swobodzie,
I dzwoń, i dźwięcz, i graj,
I sennych budź w narodzie !
Nieś zmartwychwstania słowa
Że idzie przyszłość nowa.

Powyższa piosnka jest utworem druha Kubalskiego i odznaczona na konkursie pierwszą nagrodą.

Jutrzejszy Obchód 75^tej^ Rocznicy Śmierci Słowackiego.

«BALLADYNA»

Tragedja Juljusza Słowackiego odegrana zostanie dn. 6 kwietnia r. b. o godz. 8-ej wiecz. w sali teatru Malakoff (56 bis, avenue Malakoff), przez Kółko Dramatyczne Sokoła Polskiego w dzień obchodu 75-ej rocznicy zgonu Poety.

Słowo wstępne wypowie p. Antoni Potocki.

Pozostałe bilety do nabycia w Tow. France-Pologne (5, rue Godot-de-Mauroy) od 10-12 i od 3-6 oraz w siedzibie Sokoła (7, rue Corneille) od 10-12, od 2-6 i od 9-10 wiecz. W dzień przedstawienia przy Kasie, począwszy od godz. 7 1/2 w. Wszystkie miejsca numerowane.

Po podniesieniu kurtyny nikt na salę wpuszczony nie będzie.

WYKŁADY LITERATURY POLSKIEJ

oraz recytacje celniejszych jej utworów stale odbywać się będą w Sokole (7, rue Corneille) we wtorki, od godz. 8 1/2 wiecz., prowadzone będą przez zastępcę kierownika Kółka Dramatycznego druha Jerzego Miliszańskiego.

Wstęp wolny dla wszystkich rodaków i druhów.

Z KRAJU

✤ Komitet Wychodźców Polskich z Litwy Kowieńskiej (siedziba w Wilnie) złożył skargę do Ligi Narodów w sprawie gwałtów litewskich na ludności polskiej.

✤ Włochy zaaprobowały dla Polski pożyczkę pod gwarancję monopolu tytuniowego. Wrazie wojny, budynki należące do monopolu tytuniowego, będą uznane za własność Włoch.

✤ W Warszawskiej Filharmonji, 18 marca b. r. odbył się wielki koncert staraniem Związku Legjonistów Polskich ku uczczeniu marszałka Józefa Piłsudskiego z okazji Jego imienin.

✤ Przystąpiono w Warszawie do fundacji daru narodowego dla M. Skłodowskiej-Curie. Prezesem honorowym będzie Prezydent Rzeczypospolitej. Plac pod przyszły gmach Instytutu Radowego przeznaczony już został przez Uniwersytet Warszawski.

✤ Moskwa wystosowała notę do Ligi Narodów, wtrącając się w sprawy polsko-litewskie i występując po stronie Litwy.

✤ W Warszawie rozpoczął się proces w sprawie inwigilacji Marszałka Józefa Piłsudskiego. Proces potrwa kilkanaście dni.

ZE SWIATA

✤ Między Watykanem a rządem włoskim został podpisany układ, gwarantujący niezależność Watykanu.

✤ Za zbyt dosłowne stosowanie zasad Lenina « wywłaszczenie przywłaszczonego » skazano w Moskwie na śmierć 19 komunistów i 3 komunistki.

✤ W zamku Petershire w Szkocji zastrzelił się John Stewart, zwany « królem Whisky », który wobec ogłoszenia zakazu sporzywania wódki w Ameryce, dokąd wywoził swą produkcję, utracił swój majątek.

ZE SPORTU

✤ Posiedzenie Rady Ministrów w Londynie zostało przerwane ponieważ książę Walji zabrał ze sobą Mac Donalda na mecz piłki nożnej Irlandja-Walja. Wszyscy ministrowie również podążyli na te zawody, które zakończyły się wygraną Irlandji w stosunku 13 : 10.

✤ Z Rzymu donoszą, że Mussolini przegrał całą miesięczną pensję, stawiając na boksera włoskiego Spalla, który walczył z amerykańskim bokserem Filpo. Spalli poniósł porażkę.

✤ Z Nowego-Jorku wyruszyli lotnicy w podróż samolotem naokoło świata. Wzlot nastąpił z lotniska w Santa-Monica w odległości 25 kilometrów od Los-Angelos.

✤ Na dzień 13, 14 i 15 lipca w Paryżu wyznaczony został kongres prasy sportowej. Przewodniczyć będzie Henri Pathé.

ĆWICZENIA LANCĄ NA OLIMPJADĘ (dalszy ciąg)

Obraz V

IV. 1. Pchnięcie poziome wstecz z dochwytem leworącz z wierzchu w wysokości piersi + ½ obr. w pr. na l. pięcie, wyp. pr. w bok.

2. Lanca w pion grotem w górę przechwyt praworącz) 1 ramię w dół + pr. nogę prostuj do rozkroku

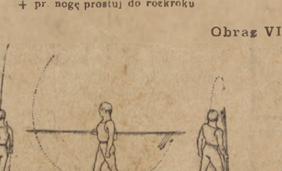

V. 1 Młyniec pionowy po lewej stronie
2. Młyniec pionowy po prawej stronie

VI. 1 Do ataku broń
2 Wytrzymaj

Obraz VI

Post. piers. dl. pkt. u kod.

I. 1. Lanca w pion skos wprzód + wykrok prawą
2 3 Wytrzymaj.

II. 1. Lanca grotem wstecz pod pr. pachą (łuk w dół) przechwyt.
2 3 Wytrzymaj.

III. 1. Zamach do rzutu praworącz (lanca stromo, pr ramię proste wstecz) + wypad prawą wstecz, zwrot tułowia w pr., głowa w kierunku grotu
2 3 Wytrzymaj.

IV. 1 Przenieś lancę ponad głową na lewą stronę (położenie lancy niezmien.).

2. Pchnij w pion skos wprzód z dochwytem lewą ręką w wysokości biodra + wypad pr. wprzód
3. Wytrzymaj.

Pocztowe konto czekowe Paris Nr. 336—38. R. C. Seine Nr. 158.611.

PIERWSZY POLSKI BANK we Francji.

Adres telegraficzny : Bankvarab—Paris. Telefony Trudaine 42-48, 56-49, 66-78, Inter. 113.

Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie

FILJA W PARYŻU :

36, Rue de Châteaudun, 36 — PARIS (9e)

Siedziba główna : Warszawa, ulica Traugutta, 6-8.

około 100 oddziałów w Polsce.

Filie zagranicą : Anglja, Londyn, E. C. 2 31/33 Bishopsgate. **Belgja, Antwerpja.** 13, Rue Quellin (dom własny). **Bruksela,** 30, Marché aux Poulets. **Holandja, Roterdam,** 103, Coolsingel.

Oddział w Gdańsku, 18. Reitbahn.

Reprezentacje we Francji (w okręgach górniczych) : **Comptoir Général de Change : Barlin** (P.-de-C.), Grande-Place ; **Bruay-les-Mines** (P.-de-C.), I-sze Biuro : 55, rue Pernes, II-gie Biuro : 3, rue Alfred-Leroy (Hôtel Moderne) ; **Bully-Grenay** (P.-de-C.), 12, rue de la Mine ; **Douai** (Nord), główne Biuro : 2, Terrasse Saint-Pierre, dotychczasowy adres : 15, rue d'Aniche ; **Lens** (P.-de-C.), rue de la Gare ; **Marles-les-Mines** (P.-de-C.), rue Pernes ; **Nœux-les-Mines** (P.-de-C.), 254, rue Nationale. **Oignies** (P.-de-C.), 90, rue Emile-Zola ; **Sallaumines** (P.-de-C.), Route Nationale. **Biura Pomocnicze : Montigny-en-Gohelle** (P.-de-C.), 36, rue d'Harnes ; **Carvin** (P.-de-C.), Route de Libercourt ; **Dourges** (P.-de-C.) ; **Harnes** (P.-de-C.) ; **Billy-Montigny** (P.-de-C.).

We wszystkich biurach udziela się informacji oraz porad.

Listy należy pisać po polsku i adresować : **BANQUE POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE A VARSOVIE, 36, rue de Châteaudun. Paris (9e).**

Załatwia wszelkie operacje bankowe na najkorzystniejszych warunkach, a w szczególności wykonuje przekazy na Polskę w markach, frankach i dolarach ; czeki i przekazy telegraficzne na wszystkie kraje zagraniczne. Przyjmuje wkłady oszczędnościowe płacąc najwyższy procent.

SZYBKA I ZAGWARANTOWANA PRZESYŁKA PIENIĘDZY W MARKACH POLSKICH, FRANKACH I DOLARACH

WARSZAWSKI BANK ZJEDNOCZONY

Registre du Commerce N° [illegible]

Kapitały własne przeszło 10 miljardów marek polskich

Zarząd : Marszałkowska 120, w Warszawie. — 4 Oddziały miejskie.

Oddział w Łodzi : 77, ul. Piotrkowska.

KORESPONDENCI NA CAŁYM TERYTORJUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Oddział w Londynie : Broad-Street Avenue 11/12 Blomfield Street, London E.C.2.

Oddział w Gdańsku : Hundegasse 27/28

ODDZIAŁ w PARYŻU

Banque de l'Union de Varsovie

Tel. : Louvre 31-10 i 33-74 — *4, rue Edouard-VII, Paris (9e)* — Adres. telegr. : Uniwarsaw-Paris

Pocztowe konto czekowe : Paris-Nr. 572-60

Bank wysyła najszybciej pieniądze przez Warszawę.

bezpośrednio do każdej wsi w Polsce

Bank przyjmuje wkładki oszczędnościowe za najwyższem oprocentowaniem we frankach

OTWIERA RACHUNKI CZEKOWE

PRZEKAZY DOLAROWE DO POLSKI

Szybka i tania przesyłka pieniędzy do Polski.

Pieniądze są wypłacane bez żadnych potrąceń.

Listy i polecenia należy pisać po polsku i adresować :

BANQUE DE L'UNION DE VARSOVIE, 4, rue Edouard-VII, PARIS (9e)

Najlepszy i Najtańszy

KALENDARZ

NA ROK 1924

DLA ROBOTNIKA POLSKIEGO WE FRANCJI

« SZCZĘŚĆ BOŻE W NOWYM ROKU 1924 »

Wydawnictwo « Sekwana » w Poznaniu

Do nabycia w Redakcji « Sokoła Polskiego », 7, rue Corneille, Paris (9e).

Cena za egzemplarz fr. 1.80, z przesyłką Fr. 2.55 c.

Wysyłamy na żądanie za zaliczeniem pocztowem. Kalendarz zawiera, oprócz wiadomości informacyjnych, słownik i zdania najbardziej używane w życiu codziennem w języku francuskim, oraz utwory poetyckie, opowieści historyczne i życiorysy naszych najsławniejszych wodzów.

Model dla zdjęcia miary

(To samo na palto !)

WALKA Z DROŻYZNĄ !

Każdy, kto chce mieć ubranie i palto **na miarę** według cen przedwojennych, niech pośle swoją miarę według amerykańskiej metody, podanej na obrazku z lewej strony.

Zrobi mu się z materjału **czysto wełnianego** z najlepszą **angielską** wełnianą podszewką :

1) UBRANIE, według najnowszej mody, ciemne lub jasne, **koloru szarego,** bronzowego i innych modnych odcieni **na miarę,** za **175** fr.
czarne, granatowe i w innych kolorach **wizytowe i wieczorowe** ______ **195** fr.

SMOKING z angielskiego materjału z jedwabnemi klapami **325** fr.

2) Palto RAGLAN (wszystkie kolory z wyjątkiem czarnego i granatowego) z wełnianemi dodatkami. ______ **135** fr.

RAGLAN **angielki** czysta wełna, angielskie dodatki **195** fr.

Powyższe ubrania wysyła się **za zaliczką pocztową bez zadatku** po podaniu miary. Jeśli kolor jest nieodpowiedni albo ubranie nie leży dobrze, **zwraca się pieniądze.**

Można pisać do nas po rosyjsku, po francusku, po angielsku, po niemiecku i po hiszpańsku.

Prosimy podać swój **dokładny adres.**

EXPORTE GENTLEMEN JACK

205, Avenue Michel-Bizot -- PARIS XII

Największa Polska

FABRYKA MEBLI ARTYSTYCZNYCH

we wszystkich stylach

Wielki wybór na składzie

A. Małachowski

45 i 47 rue de Reuilly. Paryż XII

Metro : Reuilly

TANIO !!!

bo w prywatnem mieszkaniu

Warszawksi KRAWIEC

PIOTR GENIK

1e piętro 18, rue Jules-Verne 1e piętro

poleca w najlepszym gatunku

z angielskich materjałów

Garnitury w cenie od 300 Fr. do 400 Fr.

Palta letnie w cenie od 250 Fr. do 350 Fr.

Krój pierwszorzędny.

Magazyn otwarty w niedzielę i święta.

Uwaga : Metro Belleville - Tramwaj 6 - Autobus W 4

LEKARZ POLSKI

Dr. Bogusław Krzypow

Choroby wewnętrzne i krwi

Przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od 1-ej do 3-ej popoł. i w niedziele od 9 ½ do 10 ½ rano

18, rue Malher (1 piętro) Métro St-PAUL - Paryż

Telefon : Archives 45-33

K T O Z ANGLJI

sprowadził jeszcze po **niskim kursie angielskie** towary na letni sezon

może dać **angielskie** towary po poprzedniej cenie

może wykonać zamówienia z **angielskiego** materjału z **angielskimi** dodatkami, dając krój pierwszorzędny w cenie od 400 fr. ?

WARSZAWSKI — KRAWIEC

J. MATLINE

212, Avenue Michel-Bizot, 212

Metro : Vincennes — Tram. Nos 20, 14, 5, 11, 123, 7.

Magazyn otwarty w Niedzielę i Święta

SPECJALNOŚĆ : UBIORY SOKOLSKIE

BIURO TŁOMACZEŃ

przy

Redakcji **«Sokoła Polskiego»** w Paryżu przyjmuje wszelkie tłomaczenia z języków obcych na polski i z polskiego na języki obce.

Dokonane tłomaczenia na żądanie mogą być poświadczone przez Konsulat Polski lub przysięgłego tłomacza.

Członkom Sokoła 25 % zniżki.

Adres : Redakcja SOKÓŁ POLSKI, 7, rue Corneille, Paris (6e)

PORADNIK DLA WYCHODZCY !

O czem emigrant zarobkowy we Francji wiedzieć powinien ! Opracowany przez p. Stanisława Klimowicza, zawiera szereg ciekawych i niezbędnych informacji o płacach zarobkowych, umowach, skutkach jej zerwania, o odszkodowaniach, opiece prawnej, przynależności państwowej i formalnościach policyjnych przy wyjeździe, t. i. d. Spis najważniejszych adresów uzupełnia całość książki tak pożytecznej, że w domu każdego robotnika i Sokoła powininna się znajdować.

Do nabycia w Redakcji Sokoła, 7, rue Corneille.

Cena fr. 2 — z wysyłką lub za zaliczką fr. 2,75.

Polska Kawiarnia

DRUHA

ROMANA REMBELSKIEGO

3, rue de Fourcy — PARYŻ

Metro (kolej podziemna) : SAINT-PAUL

Najbliższe zebrania Sokoła Paryskiego w siedzibie, 7, rue Corneille, odbędą się w soboty dnia 5 i 19-go kwietnia.

Zebranie Zarządu w kwietniu zaś dnia 2 i 16-go.

Wł. Milkuszyc, *Redaktor Naczelny.* — Paris. — Soc. génér. d'impr. et d'édit., 71, rue de Rennes. R. C. Seine 267 479 — *Le Gérant* : J. M. Prost.